

VELKOMORAVSKÁ ŘÍŠE

Mgr. Jana Nárovcová

Počátky Velkomoravské říše.

První státní útvar na našem území vznikl na Moravě.
První historicky známý vládce byl **kníže Mojmir**.
Porazil slovenského knížete **Pribinu** a upevnil si tak svou vládu.

Politická situace na pod. 9. století (do roku 833):
● Nitransko za Pribinu
○ Morava na podléhu Mojimirovy vládě
— hranice moderních států

údajná podoba kníže Mojmir

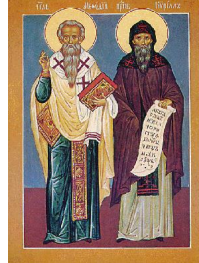
Velkomoravské hradiště

Za vlády knížete **Rostislava** už byla Velká Morava mocným evropským státem.
V této době bylo **pohanské** náboženství vytlačováno novým náboženstvím – **křesťanstvím**.
Pohané – víra v mnoha bohů.
Křesťané – víra v jednoho boha. Na znamení víry se dávali pokřtít.

Svatí Cyril (Konstantin) a Metoděj Jak se dostali na Moravu?

Velkomoravský kníže Rastislav požádal byzantského císaře Michala III., aby mu poslal církevní učitele, kteří by ovládali slovanský jazyk. Michal vyslal misionáře Konstantina (Cyrila) a Metoděje. Bratři pocházející ze Soluně ovládali jihoslovanský jazyk, jímž se v okolí Soluně mluvilo a jehož pomocí bylo možno se dorozumět v celé slovansky hovořící oblasti.

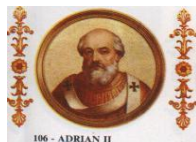
Svatí Cyril (Konstantin) a Metoděj Rok 863

Do příchodu těchto kněží se kázalo v kostelích latinsky. Konstantin sestavil **první slovanské písmo – hlaholici**. Přeložil do slovanského jazyka hlavní část bible. Za podpory knížete Rostislava získali pro křesťanství většinu národa.

ⴐ	ⴑ	ⴒ	ⴓ	ⴔ	ⴕ	ⴖ	ⴗ
a	b	v	g	d	e	z	dz
ⴙ	ⴚ	ⴛ	ⴜ	ⴝ	ⴞ	ⴟ	ⴠ
z	i	l	h	o	m	n	
ⴡ	ⴢ	ⴣ	ⴤ	ⴥ	⴦	ⴧ	⴨
o	p	r	s	t	u	f	x (ch)
⴩	⴪	⴫	⴬	ⴭ	⴮	⴯	ⴰ
o	ts	é	s	st	wa	i	y
ⴱ	ⴲ	ⴳ	ⴴ	ⴵ	ⴶ	ⴷ	ⴸ
sh	ch	z	zh	sh	sh	r	iv

Svatí Cyril (Konstantin) a Metoděj
Franští kněží si stěžovali u papeže, že se na Moravě neuzívá při bohoslužbách latina. Konstantin s Metodějem proto museli jít k papeži do Říma obhajovat své učení. Papež Hadrián II. je přijal a staroslověnština byla povolena jako bohoslužebný jazyk.

Konec slovanské bohoslužby.

Konstantin v Římě onemocněl, vstoupil do kláštera a přijal jméno Cyril. Když se Metoděj vrátil na Moravu, dověděl se, že kníže Rostislav byl přičiněním svého synovce Svatopluka sesazen, zavlčen do ciziny a oslepen. Sám pak byl také zajat a bez ohledu na papežský list byl odsouzen latinskými knězi do žaláře. Totéž se stalo i jeho učedníkům. Ze žaláře svatého Metoděje propustili až za dva roky. Metoděj poté pokračoval na Moravě s velkým úspěchem v práci; počet slovanských duchovních rostl a lid zanechával pohanských bludů. Přistupoval ke křesťanské víře ne z donucení, ale s láskou.

Po Metodějově smrti byli jeho žáci vyhnáni ze země a bohoslužby se opět konaly v latinském jazyce. Proto se na našem území nakonec ustálilo latinské písmo **latinka**.

Bratři Cyril a Metoděj byli za své zásluhy o šíření křesťanství prohlášeni církví za svaté.

5. červenec byl u nás na jejich počest vyhlášen **státním svátkem**.

V průběhu celého středověku neuměla většina lidí číst ani psát. To uměli jen kněží, mniši a církevní hodnostáři.

Lidé se věnovali převážně **zemědělství**.

Rozvíjela se i samostatná řemesla. **Kováři, hrnčíři, tkalci, šperkaři, skláři**. Velký význam začal mít **obchod**.

Po smrti Svatopluka na počátku 10. století začala Velká Morava upadat. Z jihovýchodu ji napadali kočovní **Maďaři**, kteří postupně zabrali některá území.

Na její místo nastoupilo české knížectví.

Čechy a Morava se od té doby začaly vyvíjet samostatně.

